



ΕΤΟΣ 56ον

27 Ιανουαρίου 2008

ΑΠΘ. ΦΥΛ. 4 (2852)

## ΜΕΤΑΝΟΙΑ – ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

Ἡ σημερινή εὐαγγελική περικοπή περιέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα καί τὰ γνωρίσματα τῆς ἔμπρακτης μετάνοιας καί τῆς ἐξομολόγησης τοῦ ἁμαρτωλοῦ ἀρχιτελώνη Ζακχαίου, ἀλλὰ καί τῆς ἄμεσης δικαίωσης καί σωτηρίας πού χορηγεῖ ὁ Θεός. Ὁ Ζακχαῖος ζητοῦσε νά δεῖ τόν Χριστό καί ὁ Χριστός ζητοῦσε νά σώσει τόν Ζακχαῖο. Ὁ Ζακχαῖος δέν ἀνέβηκε ἀπλά σωματικά στό δέντρο, ἀλλὰ ψυχικά ἀνυψώθηκε πρὸς τόν Θεό. Μετανόησε, ἐξομολογήθηκε, σώθηκε!

### Τί εἶναι μετάνοια

Μετάνοια εἶναι ἡ ἐσωτερική ἐκείνη στάση τῆς ψυχῆς πού ἔχει φθάσει στή συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητάς της. Ὅριοθετώντας αὐτή τήν ἀπόφαση τῆς ψυχῆς θά ποῦμε πῶς: Μετάνοια εἶναι νά μὴν ξαναπέσει κανεὶς στίς ἴδιες ἁμαρτίες. Μὲ ἄλλα ῥόγια ἡ μετάνοια δέν εἶναι μιὰ τυπική καί ἐξωτερική ἀλλοίωση στή συμπεριφορά γιά κάποιες ἁμαρτίες πού διαπράχθηκαν· «εἶναι ἔκ-σταση τῆς ψυχῆς ἀπό τό λῆθος, εἶναι βαθιά ἀλλοίωση, προσωπική ἀνακαίνιση τοῦ ἀνθρώπου».

Ἡ ἀνάμνηση τῶν ἁμαρτιῶν ὁδηγεῖ τήν ψυχή στήν ἀληθινή μετάνοια, δηλαδή στήν ταπείνωση καί τή συντριβή. Τό πρῶτο βῆμα πρὸς τή μετάνοια γίνεται μέ τήν ταπείνωση. Ὅποιος εἶναι ταπεινός θά μετανοήσει πρῶτα ἐνώπιον τῆς ψυχῆς του γιά τίς ἁμαρτίες του. Ἀπό τήν ταπείνωση πηγάζει ἡ λύπη, ἀπόδειξη πῶς ὁ ἄνθρωπος συναισθάνεται τήν ἁμαρτωλότητά του καί θλίβεται γι' αὐτήν. Ἡ λύπη γεννάει τόν ἀληθινό πόνο τῆς μετάνοιας καί τήν ἀνάμνηση τῆς κάθε ἁμαρτίας. Γενικά, ὅπου ὑπάρχει ἐσωτερική συντριβή, ἐκεῖ ὑπάρχει καί γνήσια μετάνοια. Ἡ ἐσωτερική συντριβή ἀποτελεῖ τήν ἀρχή τῆς μετάνοιας! Κι αὐτό εἶναι μιὰ προϋπόθεση.

Πῶς ἐκδηλώνεται ἐξωτερικά ἡ ἐσωτερική συντριβή τῆς ψυχῆς; Μὲ διάφορα πνευματικά γυμνάσματα: Νηστεία, σκληραγωγία καί κυρίως μέ τή λύπη καί τά



## ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Λουκ. ιθ' 1-10)

### Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, διήρχετο ὁ Ἰησοῦς τὴν Ἱεριχά. Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος· καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προοδραμῶν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμελλε διέρχεσθαι. Καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας κατὰβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μείναι. Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. Καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῶν ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταῦσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος, εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· ἰδοῦ, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

δάκρυα ὡς ἀπόδειξη μιᾶς γνήσιας μετάνοιας. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ δάκρυα εἶναι γεμάτα εὐφροσύνη κι αὐτὸ τό πένθος εἶναι ὑπόθεση χαρᾶς! Ὅπως τό σκουλήκι γεννιέται ἀπὸ τό ξύλο καὶ τό κατατρώγει ἀπὸ τό μέσα μέρος, ἔτσι καὶ ἡ ἁμαρτία κατατρώγεται ἀπὸ τῆ ἠύπνη ἐκείνη πού ὀδηγεῖ στή μετάνοια. Ἡ ἔλεημοσύνη καὶ ἡ ὑπομονή εἶναι ἄριστοι ὁδοὶ ἐκδήλησις ἐξωτερικὰ τῆς συντετριμμένης καρδιάς.

Τά καλὰ πλεγόμενα ἔργα μας ἐξαλείφουν τίς ἁμαρτίες; Ὁχι. Ἀπλᾶ ἔχουν τῆ δύναμη νά σταματοῦν τὴν τάση γιὰ περαιτέρω διάπραξη ἁμαρτιῶν. Πῶς ὁμως ἐξαλείφονται οἱ ἁμαρτίες;

### Μέ τό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως

Τί εἶναι ἡ ἐξομολόγησις; Εἶναι ἡ θεοσύστατη ἐκείνη πράξις κατὰ τὴν ὁποία ὁ Θεὸς μέσω τοῦ ἱερέα συγχωρεῖ τίς μετὰ τό βάπτισμα ἁμαρτίες ἐκείνων πού εἰλικρινὰ μετανόησαν καὶ ἐξαγόρευσαν τίς ἁμαρτίες τους ἐνώπιον τοῦ ἱερέα. Μερικοί ἴνε πῶς ἐξομολογοῦνται στίς ἱερές εἰκόνες τῶν ναῶν ἢ τῶν σπιτιῶν τους κι ἔχουν τὴν ἐντύπωση πῶς ἀφέθηκαν οἱ ἁμαρτίες τους. Ἄλλο ἐξομολογητικὴ προσευχή κι ἄλλο ἐξαγόρευσις τῶν ἁμαρτιῶν στό ἐξομολογητήριο. Ὁ Ζακχαῖος ἐπὶ παραδείγματος δέν ἔλεγε ἐξομολογητικὴς προσευχὴς πάνω στό δέντρο βλέποντας τόν Κύριο, ἀλλᾶ στό σπίτι του καὶ δημόσια! Αὐτό εἶναι συντριβή, αὐτό εἶναι μετάνοια, αὐτό εἶναι γνήσια ἐξομολόγησις!

Ὁ ἄνθρωπος, ὅταν αισθάνεται βαριά τὴν ψυχὴ του ἀπὸ διάφορες ἁμαρτίες, δέν πρέπει νά ντρέπεται, ἀλλᾶ νά πηγαίνει στό ναό. Ἐκεῖ θά βρεῖ καὶ τόν γιατρό (τόν πνευματικὸ ἱερέα) καὶ τὰ φάρμακα γιὰ τὴ θεραπεία. Ὁ Θεὸς δέν κατέβασε ἀπ'

## Μετάφραση τῆς Εὐαγγελικῆς περικοπῆς

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ἐπερνοῦσε ὁ Ἰησοῦς διὰ μέσου τῆς πόλεως Ἱεριχώ. Ἐκεῖ ἦτο κάποιος πού ὠνομάζετο Ζακχαῖος· ἦτο ἀρχιτελώνης καὶ πλούσιος, καὶ ζητοῦσε νὰ ἰδῆ ποιὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς, ἀλλὰ δὲν μπορούσε ἀπὸ τὸ πλῆθος διότι ἦτο κοντός τὸ ἀνάστημα. Ἔτρεξε λοιπὸν ἐμπρὸς καὶ ἀνέβηκε ἐπάνω σὲ μιὰ μουριά, διὰ νὰ τὸν ἰδῆ, διότι ἀπὸ ἐκεῖ ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ. Ὅταν ἔφθασε ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ μέρος αὐτό, ἐσκόπωσε τὰ μάτια του καὶ τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε, «Ζακχαῖε, κατέβα γρήγορα, διότι πρέπει νὰ μείνω στὸ σπίτι σου σήμερα». Καὶ κατέβηκε γρήγορα καὶ τὸν ὑποδέχθηκε μὲ χαράν. Ὅταν εἶδαν αὐτό, ὅλοι παρεπονοῦντο καὶ ἔλεγαν, «Εἰς τὸ σπίτι ἁμαρτωλοῦ ἀνθρώπου πηγαίνει νὰ μείνῃ». Ὁ Ζακχαῖος ἐστάθηκε καὶ εἶπε εἰς τὸν Κύριον, «Τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μου δίνω, Κύριε, εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ ἐάν μὲ δόλιον τρόπον ἐπῆρα ἀπὸ κάποιον τίποτε, θά τοῦ τὸ ἀποδώσω τέσσερις φορές περισσότερον». Ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε, «Σήμερα ἔγινε σωτηρία σέ τοῦτο τὸ σπίτι, διότι καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτός εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ, καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἦλθε νὰ ἀναζητήσῃ καὶ νὰ σώσῃ τὸ ἀπολωλός».

*(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλη,*

*Ἀρχιμ. Εὐδ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἐκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ).*

---

τὸν οὐρανὸ ἀγγέλους ἢ ἀρχαγγέλους γιά πνευματικούς· ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ποιμνὴ διαλέγει καὶ τὸν ποιμένα, ὥστε νὰ δίνει τὴν ἄφεση, γνωρίζοντας καὶ τίς δικές του ἁμαρτίες. Καὶ στὴν ἐξομολόγησιν, ὅπως καὶ στὰ ἄλλα μυστήρια, «Πατήρ, Υἱὸς καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα πάντα οἰκοδομεῖ· ὁ ἱερεὺς τὴν ἑαυτοῦ δανεῖζει γλῶσσαν καὶ τὴν ἑαυτοῦ παρέχει χεῖρα», ὑπογραμμίζει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος.

### Ἀναγκαιότητα ἐξομολόγησιν

Γιὰ νὰ μπορεῖ ὁ κάθε ἄνθρωπος νὰ κοινωνεῖ ἄξια, θά πρέπει προηγουμένως νὰ ἔχει ἐξομολογηθεῖ. Νὰ κάνει ἓνα ἐσωτερικὸ λουτρό τῆς ψυχῆς του. Μέριμνα τοῦ καθενός πάντοτε βέβαια, πρέπει νὰ εἶναι ἡ ψυχικὴ του καθαρὸτητα ἀλλήλα κυρίως πρὶν ἀπὸ τὴν θείαν Κοινωνίαν. Ἡ ἐξομολόγησιν εἶναι τὸ λουτρό τῆς ψυχῆς. Εἶναι τὸ λιμάνι στὸ ὁποῖο καταφεύγει κάθε ταραγμένη ὑπαρξιν. Εἶναι πράξις ὑπιστινῆς σημασίας! Χωρὶς αὐτὴ ὁ χριστιανὸς δὲν μπορεῖ νὰ κοινωνήσῃ ἄξια, ἢ καὶ ἂν κοινωνήσῃ ἡ θεία Κοινωνία γίνεται φωτιά πού τὸν κατακαίει!

Πόσες φορές πρέπει νὰ ἐξομολογεῖται κανεὶς; Ἄπειρες ἴσως ὁ Κύριος στὸ Εὐαγγέλιον, γιὰ νὰ τὸ μεταφράσῃ αὐτὸ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ὡς ἐξῆς: «ἐῴητε σέ μένα, (στὸν πνευματικὸ δηλαδή), ὅσο συχνά κι ἂν ἁμαρτάνετε, κι ἐγὼ θά σᾶς θεραπεύσω»! Ἄξια πάντως δὲν ἔχει νὰ ἐξομολογούμεσθε πολλὰς φορές ἢ ἀσυναίσθητα, ἀλλὰ ἐξομολογούμενοι κάθε φορά εἰλικρινά νὰ θεραπευόμεσθε ἀπ' τὴν πνευματικὴν ἀρρώστιαν καὶ νὰ ἔχουμε μέσα μας πάντα τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ. Ἀμήν.

† Α.Χ.

27 Ιανουαρίου 2008: ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΕ΄ ΛΟΥΚΑ (ΤΟΥ ΖΑΚΧΑΙΟΥ)  
ἡ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, ἀρχιεπισκόπου Κων/πόλεως  
(ἀνακομιδὴ λειψάνου ἐν ἔτει 438), Μαρκανθῆ βασιλίσσης.  
Ἦχος: β΄ – Ἑωθινόν: Β΄ – Ἀπόστολος: Ἐβρ. ζ΄ 26-π΄ 2 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιθ΄ 1-10.  
Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 3 Φεβρουαρίου, ΙΖ΄ Ματθαίου (Τῶν ταλάντων).  
Ἀπόστολος: Β΄ Κορ. ζ΄ 1-10 – Εὐαγγέλιον: Μαθ. κε΄ 14-30.

## ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

### Ἡ προσωπικότητα καὶ ἡ θεολογία – ἅγιος Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου

(Α΄ ἔκδοσις σχῆμα 17x24 ἑκατ., σελ. 848)

Κυκλοφορήθηκε ἀπὸ τὴν Ἀποστολικὴ Διακονία ὁ ἀφιερωματικὸς τόμος «Χρυσοστομικὸ Συμπόσιον», ἀντάξιος τῆς τιμῆς πρὸς τὸν μεγάλον ἐκκλησιαστικὸν πατέρα καὶ προστάτη Ἅγιον τῆς. Σκοπὸς αὐτῆς τῆς συλλογικῆς ἐκδόσεως εἶναι ἡ σύγχρονη ἀνάδειξις τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς θεολογίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου μέσα ἀπὸ τὰ ἐπιστημονικὰ μελετήματα σεπτῶν Ἱεραρχῶν, πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν καὶ ἐιδικῶν ἐρευνητῶν.

Προτάσσονται τὰ Μηνύματα καὶ οἱ Χαιρετισμοὶ ἀπὸ τὰ Πρεσβυγενῆ Πατριαρχεῖα καὶ τίς Αὐτοκέφαλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες καὶ ἐπονταί τὰ χρυσοστομικὰ μελετήματα, πού ἀναφέρονται ἀφ΄ ἐνὸς μὲν εἰς τὴν προσωπικότητα τοῦ ἁγίου Χρυσοστόμου, ἀφ΄ ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἐρμηνευτικὴν, ποιμαντικὴν, κηρυκτικὴν ἢ ἄλλην διάστασιν τοῦ ἔργου του. Ἰδιαίτερη ἀναφορὰ γίνεται τόσο εἰς τὸ συναξάριον, σὺν ἱερά λείψανα καὶ εἰς τὴν εἰκονογραφίαν τοῦ ἱεροῦ πατρὸς, ὅσο καὶ εἰς τὴν χριστοκεντρικὴν ἐρμηνευτικὴν του, εἰς τὴν σχέσιν του πρὸς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, εἰς τὴν χριστολογία του, εἰς τὴν σωτηριολογίαν του, εἰς τὴν ἠθικὴν τῆς γλώσσης του κ.ἄ.

Παρακολουθήστε στὸ νέο Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐκπομπὴν «**Οἰκουμενικὴ Ὁρθοδοξία**», Ὁ Χριστιανισμὸς στὸν Σλαβικὸν κόσμον, μὲ τὸν Ἀρχιεπισκόπον Προκόπιον Πετρίδην, συνεργάτη τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν σχέσεων. Κάθε Παρασκευὴ στίς 21:30.



ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: 1) Κάθε Σάββατον καὶ ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγείται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν περιστασιακῶς θὰ χοροστατεῖ ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος καὶ θὰ ὁμιλεῖ. 2) Κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 4.30 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου» εἰς τὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸν Ναὸν Ἁγίας Βαρβάρας εἰς τὸν ὁμώνυμον Δῆμον Ἀττικῆς. Προηγείται ἡ Παράκλησις τῆς Ἁγίας καὶ ὁμιλεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς Ἐφημερίους τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἑβδομαδιαῖον φύλλον ὀρθοδόξου πίστεως καὶ ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Ἐπίσκοπος Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διευθυντής, τηλ. 210.7272.388. Ἔργο τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» εἰς ὅλον τὸν κόσμον μέσῳ Διαδικτύου: [www.apostoliki-diakonia.gr](http://www.apostoliki-diakonia.gr)

Οἱ «**ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ**» τῶν φοιτητῶν τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας εἰς τὸ Διαδίκτυον: [www.apostoliki-diakonia.gr/gr\\_main/profile/oikotrofeion.htm](http://www.apostoliki-diakonia.gr/gr_main/profile/oikotrofeion.htm)